

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot afschaffing van de voorafgaande machtiging voor de uitoefening van ambulante of kermisactiviteiten en tot wijziging van de wet van 25 juni 1993 betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante en kermisactiviteiten
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In de beleidsnota 2019-2024 van de Vlaamse minister bevoegd voor de Economie wordt de ambitie uitgedrukt om de regelgeving op het vlak van ambulante handel en kermisactiviteiten te actualiseren, de lokale autonomie te verhogen en beter in te spelen op nieuwe consumententrends op het vlak van markten. Verder wordt de wetgeving ambulante handel aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving. Belangrijk is ook de inbedding in de wet van een verdere decentralisatie en verhoogde stedelijke autonomie. Tenslotte zorgt dit decreet ook voor een duidelijke administratieve vereenvoudiging door de afschaffing van de leurkaart en meer rechtszekerheid.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie
Beleidsveld: Economie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In de beleidsnota 2019-2024 van de Vlaamse minister bevoegd voor de Economie wordt de ambitie uitgedrukt om de regelgeving op het vlak van ambulante handel en kermisactiviteiten te actualiseren, de lokale autonomie te verhogen en beter in te spelen op nieuwe consumententrends op het vlak van markten.

Verder wordt de wetgeving ambulante handel aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving. Belangrijk is ook de inbedding in de wet van een verdere decentralisatie en verhoogde stedelijke

autonomie. Tenslotte zorgt dit decreet ook voor een duidelijke administratieve vereenvoudiging door de afschaffing van de leurkaart en meer rechtszekerheid.

De Vlaamse Regering keurde op 1 juli 2022 het ontwerp van decreet principieel goed en machtigde de Vlaamse minister bevoegd voor Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw om adviezen in te winnen van de SERV en van de Raad van State.

De ontwerp teksten werden eveneens voorgelegd aan de VVSG.

Het ontwerp werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/136 van 15 april 2022.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 31 mei 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaamse Gewest werd bevoegd voor de wetgeving ambulante handel na de zesde staatshervorming. De doelstelling van de huidige hervorming van de wetgeving is het administratief vereenvoudigen van de opstart van het beroep. Dit gebeurt meer concreet door het opheffen van de regelgeving rond de machtigingen ambulante handel (leurkaart) en kermisactiviteiten (kermiskaart) en het vereenvoudigen van de regelgeving van de occasionele niet-commerciële verkopen.

Via de voorliggende wijziging wordt ook meer rechtszekerheid geboden voor de marktkramer of foorreiziger door de verlenging van de minimumtermijn van de opzegging bij de definitieve opheffing van een standplaats met abonnement op de openbare markten en de openbare kermissen.

De wetgeving ambulante handel wordt eveneens aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving door de maatschap als toegelaten vennootschapsvorm te erkennen.

De gemeenten krijgen bij deze wetswijziging ook meer bevoegdheden om een actief beleid op het vlak van ambulante en kermisactiviteiten te voeren.

Dit alles wordt ondersteund door een flankerend traject bij de hervorming van de wetgeving ambulante en kermisactiviteiten, met focus op digitalisering bij de handelaar en de gemeenten. Dit wordt ook afgestemd met het initiatief Lokaal Digitaal.

Voor een uitgebreide omschrijving van dit flankerend traject en de inbedding binnen het beleid wordt verwezen naar de memorie van, toelichting "I. Algemene Toelichting; A Situering".

B. TOELICHTING BIJ DE ADVIEZEN

Op 7 juli 2022 werd advies gevraagd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Op 12 oktober 2022 werd het advies gevraagd aan de Raad van State.

De ontwerp teksten werden eveneens voorgelegd aan de VVSG. Deze vraag voor advies kaderde in een breder overleg- en communicatietraject met steden en gemeenten over deze actualisering, met eerdere overlegmomenten op 17 juni 2022 en 18 oktober 2022. Op dit laatste overleg werden alle

wijzigingen, zoals opgenomen in de documenten gevoegd bij de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022, en de selectieleidraad voor de groepsaankoop, besproken met experts van steden en gemeenten en de VVSG. Het advies van VVSG van 30 november 2022 zelf beperkt zich tot de wijzigingen opgenomen in het ontwerpdecreet en het digitaliseringstraject.

Hieronder wordt eerst het advies van de Raad van State besproken en vervolgens het advies van de SERV en de VVSG samen.

Toelichting bij het Advies van de Raad van State

De Raad van State heeft advies nr. 72.341/1 gegeven op 13 december 2022.

De elementen uit het advies van de Raad van State worden hieronder besproken :

- Randnummer 3.2. Artikel 3 van het voorontwerp verving de bestaande verplichting inzake het hebben van een voorafgaande machtiging voor de uitoefening van ambulante of kermisactiviteiten door een verplichte inschrijving in de KBO voor diegene die ambulante of kermisactiviteiten uitoefent of, wat buitenlandse ondernemingen zonder vestigingseenheid in België betreft, een verplichte inschrijving als onderneming in het land van herkomst. Het doel van dit artikel was te expliciteren dat een verplichting tot correcte KBO-inschrijving blijft bestaan, niettegenstaande de voorafgaande machtiging met voorliggend ontwerp wordt afgeschaft. Vermits het hier gaat om bepalingen zonder regelgevende strekking stelde de Raad dat deze niet in een normatieve tekst thuishoren.

Mochten zij wel een regelgevende strekking hebben gehad, zou - volgens de Raad - de federale overheid bevoegd zijn. Op grond van artikel 6, § 1, VI, derde lid, 3°, en vierde lid, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (bevoegdheid van de federale overheid inzake de organisatie van het bedrijfsleven en inzake het handelsrecht en het vennootschapsrecht) komt het immers aan de federale overheid toe om de regels inzake de inschrijving als onderneming vast te stellen. Dit artikel diende te worden herwerkt tot een opheffingsbepaling. Artikel 3 werd in die zin aangepast.

Voor buitenlandse entiteiten die geen vestigingseenheid in België hebben, maar btw-plichtige activiteiten uitvoeren op Belgisch grondgebied, wat voor kermis- en marktactiviteiten *de facto* altijd het geval is, geldt de verplichting om zich in te schrijven bij de btw-administratie. Waarbij de btw-administratie dan *de facto* ook overgaat tot inschrijving in de KBO.

We geven hierover bijkomende duiding in de memorie van toelichting bij het decreet.

- Randnummer 3.3. Wat betreft artikel 9, 1°, 2°, en 4°, van het voorontwerp stelde de Raad dat, aangezien de gewesten volgens de Raad niet bevoegd zijn om de inschrijving in de KBO op te leggen, zij evenmin bevoegd zijn om overeenkomstig artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te voorzien in strafsancties voor het niet naleven van die verplichting en om op die wijze de naleving van een federale regeling af te dwingen. De bepalingen van artikel 9, 1°, 2°, en 4°, van het voorontwerp, dienden dan ook te worden herwerkt tot opheffingsbepalingen die de bestaande strafbaarstellingen van de door het voorontwerp opgeheven verplichting van het beschikken over een voorafgaande machtiging uit de rechtsorde doen verdwijnen. Artikel 9, 1°, 2°, en 4°, werd in die zin aangepast.

Een effectieve handhaving van de correcte inschrijving in de KBO blijft, niettegenstaande deze aanpassing, zonder meer mogelijk. De inspecterende instantie is immers de Economische Inspectie bij de FOD Economie.

In het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de koninklijke besluiten van 24 september 2006 betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante en kermisactiviteiten wordt de correcte KBO inschrijving opgenomen als voorwaarde voor het verkrijgen van een standplaats op de openbare markten, op de openbare kermissen en op het openbaar domein. Dit laat ook de gemeente toe de voorwaarde van de correcte KBO inschrijving te handhaven en eventueel sancties betreffende inbreuken hiertegen in het gemeentelijk reglement vast te leggen.

We geven hierover bijkomende duiding in de memorie van toelichting bij het decreet.

- Randnummer 3.4. Dezelfde bevoegdheidsbezwaren waren ook van toepassing ten aanzien van de wijzigingsbepaling van artikel 8 van het voorontwerp, dat ertoe strekt een bewarend beslag mogelijk te maken indien een persoon niet beschikt over de vereiste inschrijving in de KBO. Ook deze bepaling moest worden omgevormd tot een opheffingsbepaling. Artikel 8 van het voorontwerp werd in die zin aangepast.
- Randnummer 4. De Raad stelde ook dat mits artikel 3 van het voorontwerp – en de bepalingen van de daarmee samenhangende artikelen 8 en 9, 1°, 2° en 4 – worden herwerkt in de zin die de Raad aangeeft, de ontworpen regeling effectief niet het voorwerp moet uitmaken van de in artikel 15, lid 7, van richtlijn 2006/123/EG, voorgeschreven kennisgeving aan de Europese Commissie.
- Randnummer 5. De door de Raad geformuleerde tekstuele opmerkingen worden overgenomen.
- Randnummer 6. De laatste zin van het ontworpen artikel 8, § 2, eerste lid, derde streepje, van de wet van 25 juni 1993, stelt dat in geval van absolute noodzakelijkheid en in andere gevallen die de Vlaamse Regering bepaalt er geen minimumtermijn van vooropzegging van toepassing is. De Raad vond het belangrijk dat de bijkomende uitleg, die ook aan de Raad werd verstrekt, opgenomen wordt in de memorie van toelichting. De artikelsgewijze commentaar bij artikel 8 werd in die zin in de memorie van toelichting aangepast.
- Randnummer 7. De door de Raad geformuleerde tekstuele opmerkingen worden overgenomen.

Het advies van de Raad van State wordt in zijn totaliteit gevolgd.

Toelichting bij het advies van de SERV en de VVSG

De SERV verleende haar advies op 12 september 2022.

De VVSG gaf haar advies op 30 november 2022.

De SERV vindt de administratieve vereenvoudiging, de kostenbesparing en de modernisering die met de hervorming gerealiseerd wordt waardevol. Ook de VVSG is globaal positief over de voorgestelde wijzigingen.

De verschillende elementen uit de adviezen van de SERV en de VVSG worden hieronder kort besproken.

- De SERV en de VVSG zijn bekommerd over het feit dat de consument de zekerheid moet hebben dat hij te maken heeft met een ambulante handelaar of kermisuitbater die hij moet kunnen identificeren en dat met het wegvallen van de machtiging ook een identificatiemiddel wegvalt.

De bestaande voorafgaande machtiging garandeert ook op vandaag niet dat de ambulante handelaar of foorreiziger in de Kruispuntbank van Ondernemingen ook effectief correct geregistreerd is als een actieve ondernemer die de consument kan identificeren. Enkel met een controle van de actuele gegevens van de onderneming in de Kruispuntbank van Ondernemingen is dit te vermijden.

De regelgeving met betrekking tot de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen is bepaald in het Wetboek Economisch Recht en is dus federaal. Dit geldt eveneens voor de verplichting om het ondernemingsnummer op de kramen en voertuigen die hoofdzakelijk voor ambulante activiteiten worden gebruikt te afficheren en voor de regelgeving betreffende verkopen ten huize van de consument. In de communicatie bij de hervorming zal bijzondere aandacht worden besteed aan het informeren van ambulante handelaars, foorreizigers en lokale besturen hierover.

- De VVSG merkt op dat het afschaffen van de machtiging de controle in een aantal gevallen kan bemoeilijken. Ze preciseert daarbij dat vooral de controle van losse deelnemers bij markten potentieel wordt bemoeilijkt door het wegvallen van de machtiging als identificatiemiddel.

Het afschaffen van de machtiging beoogt de effectiviteit van de controle precies te verbeteren, aangezien hierdoor steeds de actuele gegevens geraadpleegd zullen worden. En niet meer het risico bestaat dat bij controle louter wordt voortgegaan op het hebben van een leurkaart of kermiskaart, die echter in werkelijkheid mogelijk niet strookt met de actuele gegevens opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen. De identificatieverplichtingen die het Wetboek Economisch Recht bepaalt, laten lokale besturen en consumenten toe de gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen op een eenvoudige manier (digitaal) te controleren. Dit zal mogelijk in een aantal gevallen hoogstens een nieuwe routine vragen van de aangestelde ambtenaar. Dit geldt in het bijzonder in de gevallen waar men de machtiging gebruikt als een fysieke kaart voor de loting voor de toekenning van de losse standplaatsen. In een aantal gevallen organiseren de gemeenten namelijk nog een 'traditionele' loting de dag zelf. Vaak is dan voorzien dat de handelaars die zich met hun waren aanmelden, hun 'leurkaart' in een trommel moeten doen, waaruit dan evenveel kaarten geloot worden als er die dag plaatsen beschikbaar zijn. De niet gelote moeten dan onverrichter zaken terug vertrekken.

Tijdens het communicatietraject zal meer duiding worden gegeven over hoe de lokale besturen de correcte inschrijving van de ambulante handelaar en de foorreiziger in de Kruispuntbank van Ondernemingen kunnen controleren vooraleer een standplaats toe te wijzen.

- De VVSG stelt dat het wegvallen van de kost van de machtiging ambulante activiteiten relatief is.

De onbeperkte geldigheid van de machtiging neemt niet weg dat op het moment dat een ondernemer opstart dit een kost is die behoorlijk kan oplopen, in het bijzonder voor ondernemers die zich laten helpen. Zo moeten ambulante handelaars vandaag, naast hun eigen machtiging als werkgever, ook een voorafgaande machtiging als aangestelde bezitten voor elke persoon die tezelfdertijd op de standplaats meehelpt. Bovendien neemt de procedure voor het aanvragen van de machtiging ook tijd in beslag.

- De VVSG stelt dat door het wegvallen van deze, weliswaar beperkte, financiële drempel er bovendien een averechts effect kan ontstaan: eenieder kan de NACE-code laten toevoegen en in de meest interessante periodes deelnemen aan markten. Dit zou volgens de VVSG een versturende werking kunnen vormen voor de reguliere, professionele markt – (en foor)kramers.

Het opwerpen van (financiële) drempels voor ondernemerschap is niet verzoenbaar met Europese regelgeving en druist in tegen de *ratio* van dit ontwerp van decreet. De inschatting dat er meer kandidaten een standplaats op de markten en kermissen zouden kunnen innemen is eigenlijk een positieve en gewenste evolutie, zowel om de markten en kermissen een nieuwe dynamiek te geven, als voor (kandidaat-)ondernemers. Bovendien beschikken lokale besturen over alle instrumenten om op te treden als de goede werking van hun markt of kermis in het gedrang zou komen.

De wetgeving laat immers toe dat de gemeenten via het reglement de specialisaties en de technische specificaties van de standplaatsen op de openbare markten en openbare kermissen en de abonnementsformules zelf bepalen. Ook laat de wetgeving de gemeenten toe om via het reglement standplaatsen tijdelijk te schorsen of definitief in te trekken wanneer marktkramers of foorreizigers de afspraken in het reglement niet zouden naleven. Voorliggend ontwerp moet dan ook samen gelezen worden met de autonomie die met de wetswijziging van 2017 aan gemeenten werd toegekend.

- De SERV en de VVSG uiten de bekommernis rond de bepalingen voor buitenlandse ondernemingen zonder vestigingseenheid in België.

Op ambulante handelaars en foorreizigers blijft de bestaande (federale) regelgeving van toepassing, dit verandert niet met voorliggend ontwerp. Ook voor buitenlandse ambulante handelaars of foorreizigers die geen vestigingseenheid hebben in België gelden de regels voortvloeiend uit de BTW wetgeving en de daaruit - *de facto* - voortvloeiende inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

- De SERV en de VVSG dringen aan op de implementatie van een centrale databank waar ambulante handelaars hun controledocumenten kunnen uploaden en beschikbaar stellen voor alle gemeenten waar ze actief (willen) zijn.

Parallel aan het regelgevende traject wordt een digitaliseringstraject voorzien, als een manier om nog verder te gaan in de administratieve vereenvoudiging. Tegelijk zorgt de afschaffing van de voorafgaande machtiging er al voor dat een kopie van de voorafgaande machtiging niet langer moet worden aangeleverd of opgeladen. De gemeente zal dit voortaan kunnen controleren in de KBO. Door een digitalisering van de processen kan dit idealiter verder geautomatiseerd worden, waarbij de gegevens automatisch uit de authentieke bron binnengetrokken worden. Idealiter kan dit bij uitbreiding ook voor andere vereiste gegevens.

- De SERV vraagt er over te waken dat de beoogde vereenvoudigingen geen aanleiding geven tot conflicten met een aantal principes van het integraal vestigingsbeleid, met name het creëren van duurzame vestigingsmogelijkheden voor kleinhandel, het waarborgen en versterken van de leefbaarheid in het stedelijk milieu en het bewerkstelligen van een duurzame mobiliteit.

Het ontwerp verandert niets aan de vestigingsfactoren of de plaatsen waar de ambulante handel of kermissen kunnen doorgaan. De autonomie die aan de gemeenten bij de laatste hervorming werd toegekend blijft behouden. Zij zijn dan ook goed geplaatst om in overleg met de verschillende stakeholders die levendige en leefbare kern en de bijhorende markten en kermissen vorm te geven. Het communicatietraject zal ook aandacht hebben voor het belang van dat overleg.

- De SERV en de VVSG uiten de bezorgdheid dat ambulante handelaars en foorkramers die in het ganse land toeren, geconfronteerd worden met verschillende systemen.

Het uiteengroeien van de regelgevingen tussen de gewesten is een logisch gevolg van de zesde staatshervorming. Niettemin zijn er tussen de gewesten goede contacten en is in aanloop naar de hervorming tussen de administraties van de gewesten meermaals overleg geweest. We voorzien samen met de hervorming de nodige communicatie, zodat de Vlaamse ondernemers en de ondernemers die in Vlaanderen actief willen zijn goed geïnformeerd zijn over deze voor hen belangrijke administratieve vereenvoudiging, met bijhorende kostenbesparing. Mogelijk kan deze vereenvoudiging ook de andere gewesten inspireren om ook hun regelgeving op die wijze te hervormen.

- De VVSG merkt op dat wat betreft de opzegtermijnen deze nog maar in 2017 werden gewijzigd en dat nu in het decreet wordt voorgesteld om een onderscheid te maken tussen de opheffing

van een standplaats met verlies van abonnement (vooropzeg 12 maanden) of met behoud van abonnement (vooropzeg 6 maanden). Dit impliceert volgens de VVSG dat de termijnen dus terug aangepast en gedifferentieerd moeten worden in de gemeentelijke reglementen.

In het licht van de voorliggende hervorming zullen de gemeentelijke reglementen reeds aangepast moeten worden. Het vergroten van de minimumtermijn van de opzegging die gemeenten moeten naleven verhoogt de rechtszekerheid bij marktkramers en foorreizigers bij de uitoefening van hun beroep. In geval van een definitieve verhuis van de openbare markt, de openbare kermis, of een deel ervan, waarbij de houder zijn abonnement blijft behouden, blijft de minimumtermijn van de opzegging van de oorspronkelijke standplaats zes maanden. Dit laat de gemeenten toe om snel in te spelen op de natuurlijke ontwikkelingen van de ambulante handel en kermisactiviteiten op haar grondgebied.

- De VVSG merkt op dat de differentiatie van deze vooropzegtermijnen ook impliceert dat gemeenten vooraf zullen moeten bepalen wie zijn abonnement zal behouden, dan wel verliezen wat niet altijd mogelijk is bij een hervorming van de markt of kermis.

Steden en gemeenten geven zelf aan in dat geval pragmatisch van de langste periode te zullen uitgaan.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze bespreking van het voorontwerp van decreet wordt verwezen naar de memorie van toelichting "II. Toelichting bij de artikelen".

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het afschaffen van de machtiging ambulante en kermisactiviteiten betekent een verlies van ontvangen rechten voor de Vlaamse overheid. In 2021 bedroegen de ontvangen rechten voor de Vlaamse overheid : 156.225 euro voor de machtigingen ambulante activiteiten (50% van het wettelijk bepaald recht) en 4.575 euro voor de machtigingen kermisactiviteiten (50% van het wettelijk bepaald recht). Dit wordt toegerekend op de VLAIO-begroting onder basisallocatie 1EA207.

1EA20701	1211	000000	ECO-1EAG2ZZ-WT	19002728	Leurderskaarten 4e kwartaal 2018	SECUREX ONDERNEMINGSLOKET - SECUREX GUICHET D'ENTREPRISES	3.400,00	3.400,00
1EA20701	1211	000000	ECO-1EAG2ZZ-WT	19002790	Leurderskaarten 4e kwartaal 2018	Liantis ondernemingsloket - Liantis Ondernemingsloket	11.775,12	0,12
1EA20701	1211	000000	ECO-1EAG2ZZ-WT	19002831	Kermiskaarten 2018	ACERTA ONDERNEMINGSLOKET- ACERTA GUICHET D'ENTREPRISES - Acerta Ondernemingsloket	2.925,01	2.925,01

Tegenover het verlies aan inkomsten voor de Vlaamse overheid staat een belangrijke financiële en administratieve besparing. Bij de opheffing van de regelgeving is de overname van de databank machtigingen ambulante en kermisactiviteiten van de FOD Economie, een subdatabank van de KBO, niet meer nodig. De Gewesten moesten deze databank overnemen na de zesde staatshervorming. De FOD Economie stelde hiervoor een deadline aan de gewesten, gelet op de hervorming van de KBO. De drie gewesten samen lieten een eerste functionele analyse en kostenraming maken door Smalls voor overname van de databank. Het deel voor het Vlaamse Gewest zou op basis van deze raming een initiële bouwkost hebben van 265.000 euro en een jaarlijkse onderhoudskost van 60.000 euro, exclusief de personeels- en opvolgingskost bij VLAIO. Door de leurkaart en kermiskaart af te schaffen kan VLAIO deze middelen besparen.

De middelen voor het digitaliseringstraject voor het beheer van de markten en de e-commerce bij de marktkramers – een andere tool/databank dan de hierboven beschreven tool/databank van de FOD Economie- komen van al voorziene beleidskredieten vanuit Vlaamse Veerkracht en/of het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (vb. internet ook uw zaak, smart cities, ...). De investeringen in de door de sectoren gevraagde databank attesten en de applicaties voor digitaal beheer van de markten komen dus van de regulier beschikbare beleidskredieten. Hier worden geen extra middelen voor voorzien.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting stelt als voorwaarde bij zijn akkoord dat de budgettaire impact moet opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten van VLAIO. De aanrekening van de ontvangen rechten dient te gebeuren op een algemene ontvangstenrekening en niet op begrotingsartikel ECO-9EABTZZ-OW. Aangezien de leurkaart en kermiskaart afgeschaft worden, zullen er geen ontvangsten meer zijn die aangerekend moeten worden.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De hervorming heeft geen impact op het algemene niveau van de Vlaamse Overheid, zowel op het niveau van het aantal personeelsleden als op het aantal VTE's.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Bij het ontwerpen van het voorliggende voorstel werd informeel overlegd met vertegenwoordigers van VVSG en werd rekening gehouden met de gekende officiële standpunten van VVSG zoals weergegeven in memoranda en in haar advies dd. 30 november 2022. Op 17 juni 2022 werd een overleg georganiseerd met VLAIO en enkele steden om de voorgenomen hervorming te bespreken. Met de opmerkingen werd rekening gehouden. De gemeenten krijgen door deze wijziging meer autonomie om via hun reglement zelf de voorwaarden voor ambulante of kermisactiviteiten te bepalen. Op 18 oktober 2022 werd een uitgebreider overleg georganiseerd waarbij alle wijzigingen, zoals opgenomen in de documenten gevoegd bij de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022, en de selectieleidraad voor de groepsaankoop, besproken werden met experts van steden en gemeenten en de VVSG. VLAIO zal nl. de steden en gemeenten faciliteren om het beleid gericht op ambulante handel en kermissen te digitaliseren. VLAIO zal onder meer via het dienstverleningspakket dat VLAIO financiert voor kennisopbouw en ervaringsuitwisseling van gemeentelijke ambtenaren bij VVSG zorgen voor een gepaste informatieverspreiding en opleiding van de gemeentelijke ambtenaren over de hervorming. Dit zal onderdeel zijn van een ruimer communicatietraject. Ook de plannen voor de communicatie naar zowel gemeenten als ondernemers werden op bovenvermeld overleg besproken.

In zijn advies merkt de Inspectie van Financiën op dat er ook aandacht zal moeten worden geschonken aan de (potentiële) controle door de gemeenten van de buitenlandse ondernemingen zonder vestigingseenheid in België die een ambulante of kermisactiviteit uitoefenen. Door de opheffing van artikel 3, rekening houdend met het advies van de Raad van State, is ook dit aandachtspunt opgeheven. Ook deze ondernemingen zullen een btw-inschrijving moeten nemen en daardoor *de facto* ingeschreven zijn in de KBO. Verder zal het meegenomen worden in het communicatiemateriaal dat VLAIO ter beschikking stelt.

4. VERDER TRAJECT

Gelijklopend met het formele traject van het decreet zal VLAIO verder in dialoog gaan met de betrokken organisaties over het begeleidende communicatietraject en hen informeren over de voortgang van het wetgevende – en digitaliseringstraject.

VLAIO zal het begeleidend traject om deze veranderingen voor de steden en gemeenten en voor de betrokken ondernemers vlot verteerbaar te maken via gepaste aanpassing of opmaak van brochures (markten én kermissen), opleidingsmateriaal, modelreglementen, etc. verder vorm geven. Op 18 oktober 2022 heeft VLAIO met de experts van steden en gemeenten en de VVSG al besproken wat hier nodig voor is.

VLAIO zal het digitaliseringstraject verder uitvoeren, nl. het faciliteren van een groepsaankoop voor een digitaal beheerssysteem voor markten en kermissen. Het betreft een overheidsopdracht voor een tool die digitaal, gebruiksvriendelijk is en die in de eerste plaats de lokale besturen toestaat om in een digitale omgeving de attesten van de marktkeuzers en foorreizigers te raadplegen en na te kijken. Daarnaast zou de tool ook bijkomende functionele modaliteiten moeten omvatten die bijdragen aan het efficiënt organiseren van markten en kermissen, zijnde modaliteiten rond communicatie, planning en organisatie. Sinds de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022 heeft dit digitaliseringstraject al verder vorm gekregen. Zo heeft VLAIO al stappen gezet om een groepsaankoop van een digitale tool te faciliteren. Na een marktverkenning werd een overheidsopdracht in de markt gezet. Op 18 oktober werd de selectieleidraad besproken met de experts van de steden en gemeenten en de VVSG en gepubliceerd. De selectieleidraad met de daarin opgenomen bestekbepalingen werd op 18 oktober ook bezorgd aan de VVSG zodat eventuele bedenkingen nog meegenomen konden worden in het definitieve bestek. Op 30 november werd het bestek aan de weerhouden kandidaten bezorgd. Op 26 december worden de finale offertes verwacht.

Om te stimuleren dat zo veel mogelijk gemeenten en in een vroeg stadium gebruik maken van de groepsaankoop, om zo tegemoet komen aan de aandachtspunten van de SERV en VVSG, wordt niet alleen een groepsaankoop organisatorisch gefaciliteerd, maar ook financieel. VLAIO zal de Vlaamse Veerkrachtmiddelen inzetten om een degressieve financiële stimulans te geven aan de gemeenten. De inzet van de Vlaamse Veerkracht middelen impliceert uiteraard dat rekening moet worden gehouden met de specifieke timing die hiervoor geldt.

Zoals voorzien in de nota aan de Vlaamse Regering voor de lancering van de oproep City of Things 2022 zullen de middelen voor deze groepsaankoop voorzien worden binnen de enveloppe voor de oproep City of Things 2022.

In voorbereiding van dit ontwerp van decreet zijn er informele en consultatiegesprekken geweest met UNIZO, VOKA, met de sectoren vertegenwoordigd door de Vlaamse Federatie Ambulante Handel, de Verdediging der Belgische Foorreizigers, het Vrij Nationaal Syndicaat der Foorreizigers, de Vereniging der Belgische Foornijveraars, de beroepsfederatie van kermisexploitanten Hand in Hand, met de steden en gemeenten vertegenwoordigd door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en met de Unie van Erkende Ondernemingsloketten.

Er wordt geen advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC). De wet ambulante handel is op het vlak van verwerking van persoonsgegevens aangepast na de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) door het decreet van 8 september 2018 en het BVR van 19 juli 2019, dat is bekrachtigd door het decreet van 3 juli 2020.

Het komt de Vlaamse Regering toe de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet te bepalen omdat ook nog drie andere koninklijke besluiten moeten worden gewijzigd, namelijk:

- a) het koninklijk besluit van 24 september 2006 betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante activiteiten;

- b) het koninklijk besluit van 24 september 2006 betreffende de uitoefening en de organisatie van kermisactiviteiten en ambulante activiteiten in kermisgastronomie;
- c) het koninklijk besluit van 24 september 2006 tot vaststelling van de vergoeding van de erkende ondernemingsloketten voor het beheer van de machtigingen van ambulante activiteiten en van de machtigingen van kermisactiviteiten.

Alle wijzigingen moeten op hetzelfde tijdstip in werking treden. Er moet ook nog voldoende tijd worden voorzien voor de kennisgeving aan besturen van de wijzigingen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot afschaffing van de voorafgaande machtiging voor de uitoefening van ambulante of kermisactiviteiten en tot wijziging van de wet van 25 juni 1993 betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante en kermisactiviteiten en de bijhorende memorie van toelichting;
- 3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Jo BROUNS